

Корбмахер Аліна, Мирончук Н.М. Україна – осередок європейської освіти
// Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць / за заг. ред. д.п.н., проф. С. С. Вітвицької, к.п.н., доц. Н. М. Мирончук.
– Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 36-39.

*Аліна Корбмахер, магістрант ННІ іноземної філології;
Н.М. Мирончук, канд. пед. наук, доцент
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)*

Україна – осередок європейської освіти

Україна – незалежна держава, яка стрімко інтегрує у глобальні світові процеси, зокрема в європейський освітній простір, з орієнтацією на фундаментальні цінності західної культури. Цей процес передбачає проведення необхідних змін у різних галузях нашого суспільства, зокрема – освітньої, у якій є необхідним упровадження європейських норм і стандартів з метою визнання на європейському ринку праці українських спеціалістів та підвищення їхньої конкурентоспроможності.

Згадуючи історію становлення та розвитку освіти в Україні, можна впевнено сказати, що вона завжди йшла пліч-о-пліч з європейською освітою. У 17 столітті входження нашої держави до Речі Посполитої відкрило широкий доступ до освітньо-наукових надбань Європи і дало нам можливість наблизитись до її стандартів, що призвело до бурхливого соціально-культурного розвитку держави та ще більшого зближення з її сусідами [1].

Одним із найважливіших двигунів глобалізації, інтеграції України в Європу є Болонський процес. Наша країна спрямована на її розвиток і набуття нових якісних ознак, а також – на збереження кращих традицій і підвищення вже існуючих національних стандартів освіти. Це важливе питання для сьогодення активно обговорюється в монографіях, збірниках наукових праць, на освітніх форумах тощо [2].

Мета статті полягає у розкритті ролі та потенційних можливостей інтеграції України в європейську систему освіти.

Входження в загальноєвропейський економічний простір означає для України орієнтацію на державно-громадські принципи управління; піднесення ролі альтернативних систем та інноваційних процесів; широке впровадження в усі ланки нових, перш за все інформаційних, технологій; екологічну та культурологічну спрямованість освіти і науки; забезпечення громадянам права вибору, рівних умов для отримання загальної освіти, доступу до занять наукою незалежно від їхніх соціально-генетичних можливостей; морально-духовне удосконалення громадян; забезпечення неперервності освіти особистості протягом усього життя [3].

Європейська освіта в Україні – це, в першу чергу, професійна підготовка педагогів відповідно до європейських стандартів. З цією метою пропонується

ознайомлення керівників навчальних закладів, а також їхніх викладачів та студентів з основними положеннями Болонської системи. Це, наприклад, досягається введенням у навчальні плани магістратури педагогічних університетів курсу "Вища освіта України та Болонський процес" [4].

Повертаючись до якості освіти з позицій європейського підходу, звернімо увагу на пропозиції, згідно з якими ВНЗ мають значною мірою впливати на формування якості вищої освіти: схеми забезпечення якості навчання повинні бути прозорими; доступність навчання не має вступати в протиріччя з її якістю та гарантією. Необхідними показниками вищої освіти мають стати її гнучкість, здатність до передбачення. Стандарти якості вищої освіти мають орієнтуватися на сучасні міжнародні стандарти [5].

У більш конкретному загальнопедагогічному плані йдеться, по-перше, про створення системи оцінювання якості, розробки критеріїв та методології для оцінювання якості освіти. По-друге, йдеться про відповідність українського диплому дипломів європейського зразка та можливість його використовувати за кордоном. На сьогодні документи про вищу українську освіту визнаються більш ніж 20-ма країнами. Взаємне визнання дипломів про вищу освіту відкриє українським спеціалістам дорогу на європейський ринок праці. Передбачається забезпечити прозорість системи освіти, єдність дипломів, що видаються, створити умови для вільного переміщення студентів, викладачів та результатів наукових досліджень у масштабах Європи. По-третє, це впровадження єдиної міжнародної системи наукових ступенів. Сюди ж належать додаткова освіта, різні курси перепідготовки, тобто навчання упродовж усього життя [6].

Знову торкаючись питання про безперервну освіту, зазначимо, що її основний принцип полягає в органічному поєднанні громадських і приватних освітніх установ, які забезпечують організаційну єдність дотримання змістових стандартів освіти, підвищення інтелектуального потенціалу, духовності суспільства, відродження українських традицій. Для вирішення такої вагомій проблеми, як управління освітою України та реалізація основоположних принципів Болонського процесу, в тому числі й безперервної освіти, необхідно взяти за основу вже створену законодавчу базу і запозичити те раціональне, що є в програмах розвитку освіти передових країн, тобто спираючись на прогресивний вітчизняний і зарубіжний досвід [7].

Технологічний бік освітньої євроінтеграції багато в чому асоціюється з модульним навчанням, яке має низку переваг над традиційним, а саме: навчально-методична частина модуля допомагає слухачам здійснити самоконтроль набутих знань після вивчення модуля або будь-якої його частини на бажаному рівні складності; завдання формулюються в діяльнісному аспекті й ставляться слухачам перед початком навчання; реалізується принцип свідомості, що відносить модульний підхід до високотехнологічних; у процесі вивчення курсу є можливість повернутися до будь-якої теми навчальної траєкторії для поліпшення показників, тобто здійснити своєчасну корекцію результатів навчання; слухач із об'єкта стає суб'єктом навчально-виховного процесу, запроваджує в дію принцип індивідуальності навчання, сприяє його

інтенсифікації та оптимізації [8].

Сферою застосування інноваційних педагогічних технологій є також англomовна підготовка викладачів, зокрема для роботи зі студентами-іноземцями.

На жаль, на сьогоднішні наша держава не може запропонувати широкий ряд освітніх послуг для іноземців, що є легкодоступними в Європі та користуються великою популярністю серед студентів. Міжнародний ринок праці – це ринок з високим рівнем конкуренції, що дуже стрімко розвивається, і Україна має всі шанси зайняти на ньому своє місце, але для цього необхідно переглянути систему освіти нашої країни, а також це потребує значних інвестицій з боку держави.

Житомирський державний університет імені Івана Франка активно співпрацює з європейськими закладами освіти та іншими організаціями, зокрема з видавництвом „Зуркамп” (Німеччина), Вищою школою міжнародних відносин та американістики (Польща), Державним навчальним закладом м. Шартр (Франція), Центром природних досліджень (Литва), Інститутом реінтеграції „SPRinT-UM b.v.” (Нідерланди) та іншими. Також, в університеті розгортає свою діяльність „Євроклуб”, який постійно інформує молодь про освітню європейську інтеграцію університету і сприяє розширенню зв'язків зі студентами та викладачами ЄС [9].

Отже, процес інтеграції України у європейський освітній простір набирає обертів. На цьому шляху ще чимало нерозв'язаних проблем як теоретичного, так і практичного змісту, але є всі підстави сподіватись, що взаємоузгоджені зусилля спеціалістів матимуть позитивні наслідки і сприятимуть оптимізації даного процесу.

Список використаної літератури

1. Суворов. Н.И. Средневековые университеты / Н. И. Суворов. – М., 1898. – 250 с.
2. Міжнародний форум "Мовна освіта: шляхи до євроінтеграції": тези доповідей / за ред. С.Ю. Ніколаєвої, К.І. Оніщенко. – К: Ленвіт, 2005. – 290 с.
3. Ніколаєнко С.Н. Освіта і наука: Законодавчі та методологічні основи: навч. посіб. / Ніколаєнко С.Н. – К.: ІВЦ "Видавництво "Політехніка", 2004. – 280 с.
4. Коркішко О.Г. Науково-методичні засади впровадження Болонської системи у вищі навчальні заклади / Коркішко О.Г. – С. 147-149.
5. Краснова Т.Д. Європейський підхід до гарантій якості вищої освіти / Краснова Т.Д. – С. 156-158.
6. Бабичева Е.С. Болонские стандарты и тенденции высшего образования в Украине / Бабичева Е.С. // Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти: матеріали Четвертих Ірпінських міжнар. наук.-пед. читань. – Ірпінь, 2006. – С. 80-82.
7. Кузьменко О.О. Болонський процес: реалізація принципу безперервної освіти / Кузьменко О.О. – С. 159-161.

8. Полудьвонна Н.С. Концепція реалізації ідей Болонського процесу у вищих навчальних закладах України: теорія і практика / Полудьвонна Н.С. // Проблеми гуманізації навчання та виховання у вищому закладі освіти: матеріали Четвертих Ірпінських міжнар. наук.-пед. читань. – Ірпінь, 2006. – С. 202-203.

9. Веб-сайт ЖДУ ім. Івана Франка <http://www.zu.edu.ua/>